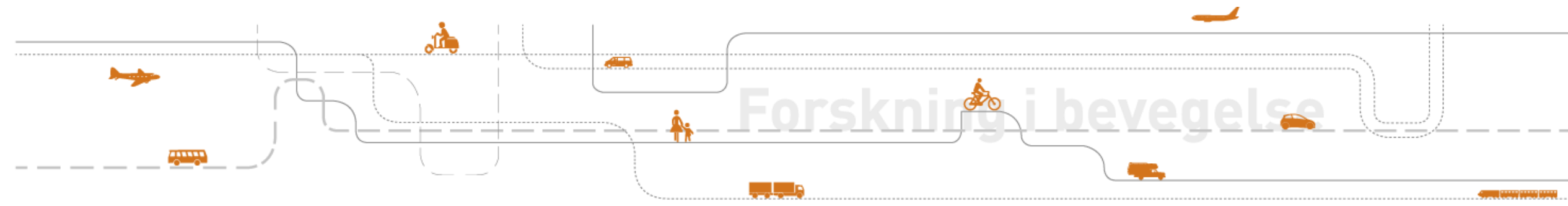

Velkommen til seminar i Forum for byutvikling og bytransport!

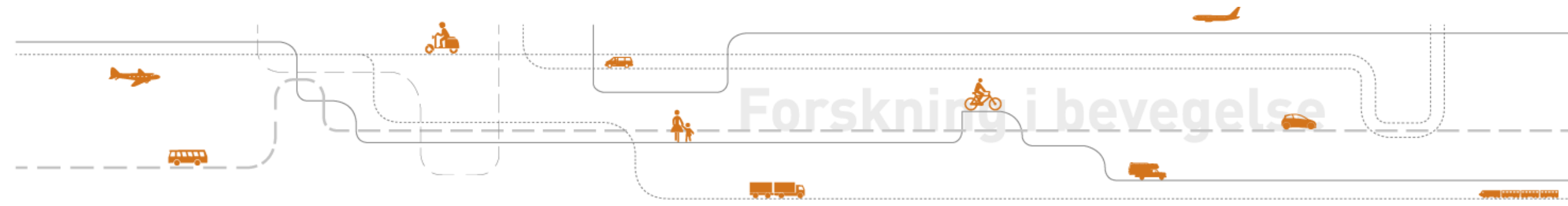
Vi starter klokken 9.00

Forum for byutvikling og bytransport: Mikrourbanisering i mindre norske tettsteder – erfaringer, utfordringer og betingelser for å få det til

Seminar, 5.12.2023, digitalt

Aud Tennøy
PhD By- og regionplanlegging
Prosjektleder Forum for byutvikling og bytransport
Forskningsleder Byutvikling og bytransport, TØI

Forum for byutvikling og bytransport

- Drevet av forskningsgruppen Byutvikling og bytransport på TØI siden 2018
- Formål:
  - Å avdekke viktige kunnskapsbehov i planlegging, byutvikling og bytransport
  - Å legge til rette for at disse kan dekkes gjennom forskning
  - Å formidle eksisterende forskningsbasert kunnskap om relevante tema
- 4-6 seminarer per år, stort spenn i tema, program 2023:
  - Digital tvilling – hvordan kan det være et nyttig verktøy i planlegging av byer og bytransportsystemer?
  - Planlegging og utvikling i og av sentrum i byer og tettsteder (fysisk, heldags)
  - Hva må stat og kommuner slutte med om Norge skal nå klima- og naturmålene? Hva må de gjøre annerledes?
  - Bærekraftige bylogistikk-løsninger - kommunens rolle i uttesting og pilotering: Case samleterminal Fornebu hub
  - **Mikrourbanisme på norsk**
  - Vi jobber med program for 2024 – kom gjerne med innspill til program!
- Presentasjoner og oppsummering av diskusjonene legges tilgjengelig for alle på forumets hjemmesider
- Forumet finansieres av medlemmer via kontingent
- Referansegruppe 2023:
  - Vestfold og Telemark fylkeskommune, Bodø kommune, Oslo kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune

Forum for byutvikling og bytransport

Forumet er et sted hvor planpraksis og forskning diskuteres og utveksles kunnskap og erfaringer knyttet til byutvikling og bytransport.

Forumet skal dekke kunnskapsbehov knyttet til bytransport og byutvikling og gi innspill til fremtidig forskning.

Formålet med forumet er tredelt:

- Å avdekke kunnskapsbehov i byer av ulike størrelser.
- Å legge til rette for at disse kunnskapsbehovene kan dekkes gjennom forskning.
- Å formidle eksisterende kunnskap om relevante tema.

Medlemmer i Forum for byutvikling og bytransport bidrar til å definere forskningsagendaen. Det styrker muligheten for at det gjennomføres undersøkelser og forskning som medlemmene ønsker og har bruk for. Forumet kan også danne grunnlag for samfinansiering av forskning/prosjekter som er initiert av medlemmene.

Målgruppen i Forum for byutvikling og bytransporter er statlige, regionale og lokale aktører og etater fra ulike sektorer, som på ulike vis er sentrale deltagere i planlegging etter plan- og bygningsloven. Private aktører er også velkomne.

Forumet skal være relevant for alle norske byer, også små og mellomstore.

Forumet skal styrke bidra til å styrke planpraksis ved å bidra til et sterkere faglig fundament for planleggingen, og ved å legge til rette for erfaringsdeling. Dette gjelder kunnskap om effekter av ulike typer byutvikling og utvikling av bytransportssystemene, så vel som kunnskap om kunnskapsbaserte og etterprøvbare plananalyser og prosesser.

Organisering

Kjernen i forumet er fire årlige arbeidsseminar, hvor vi fokuserer på temaer definert av forumet. Vi legger til rette for at de som ønsker det kan delta fullt ut via nett.

Relevante forskere presenterer eksisterende kunnskap på feltet og representanter fra praksis presenterer problemstillinger de står overfor og hva slags kunnskap de har behov for. Basert på dette diskuterer og definerer forumet prioriterte forskningsbehov. Dette sammenfattes, og legges åpent tilgjengelig ut på forumets hjemmesider, slik at alle fritt kan bruke dette til å initiere, bestille eller utvikle forskningsprosjekter.

Forumet er i hovedsak finansiert av medlemskontingent, og har mottatt tilskudd fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Om dere ønsker å bli medlem ta kontakt med Marianne Knapskog, eller fyll inn og signer samarbeidsavtale for kommuner eller for fylkeskommuner, fylkesmenn, etater og andre og send signert og utfylt avtale til Marianne Knapskog.

Kontaktperson
Aud Tønøy

Andre kontaktpersoner:

- Marianne Knapskog

Bærekraftige bylogistikk-løsninger

Kommunens rolle i uttesting og pilotering: Case samleterminal Fornebu Hub

[Les mer ...](#)

Hva må stat og kommune slutte med?

Hva må staten og kommunene slutte med om Norge skal nå klima- og naturmålene? Hva må de gjøre annerledes?

[Les mer ...](#)

Planlegging og utvikling av og i sentrum i byer og tettsteder

Heldagsseminar i Forum for byutvikling og bytransport i Forskningsparken i Oslo, 27.6.2023

[Les mer ...](#)

Hvordan kan digital tvilling være et nyttig verktøy i planlegging av byer og bytransportssystemer?

Seminar i Forum for byutvikling og bytransport torsdag 9. mars 2023.

[Les mer ...](#)

Kommunale gåstrategier og kvalitativ metodikk for vurdering av sykkelvennlighet: Erfaringer, usikkerheter og kunnskapsbehov

Seminar i Forum for byutvikling og bytransport tirsdag 13. desember 2022.

[Les mer ...](#)

Bærekraftig mobilitet i områdeutvikling: Erfaringer, usikkerheter og kunnskapsbehov

Forum for byutvikling og bytransport tirsdag 22. november 2022: Bærekraftig mobilitet i områdeutvikling: Erfaringer, usikkerheter og kunnskapsbehov

[Les mer ...](#)

Medlemmer – som finansierer forumet

Kommuner

- Bergen
- Bodø
- Fredrikstad
- Kristiansand
- Oslo
- Porsgrunn
- Rana
- Sandefjord
- Skien
- Tromsø
- Trondheim

Fylkeskommuner

- Møre og Romsdal
- Trøndelag
- Vestfold og Telemark
- Vestland
- Viken

Nasjonale

- Bane NOR
- Bane NOR Eiendom
- Miljødirektoratet
- Statens vegvesen
- Statsforvalteren i Agder
- Statsforvalteren i Innlandet

- Tilskudd fra KDD

Viktige mål for mange byer og tettsteder

- **Attraktive** – gode steder å bo og å drive næring, tiltrekke seg nye
- **Levende** – sentrum, folk i gatene, treffe folk, liv, gøy!, 'urbanitet'
- **Inkluderende og rettferdige** – tilgjengelighet uten bil, møteplasser, boliger
- **Folkehelse** – aktiv transport, tilhørighet, tilgang til friområder
- **Kommuneøkonomi i balanse**
- **Redusere arealforbruk** – natur, biomangfold, jordbruk, CO2-lagring
- **Redusere klimagassutslipp** – til bygging, drift, trafikk, areal, mv.
- **Nullvekst i biltrafikken** – CO2, lav bilavhengighet, effektiv mobilitet, alt over

Meld. St. 18
(2016–2017)
Melding til Stortinget

Berekraftige byar og sterke distrikt

Meld. St. 20
(2020–2021)
Melding til Stortinget

Nasjonal transportplan 2022–2033

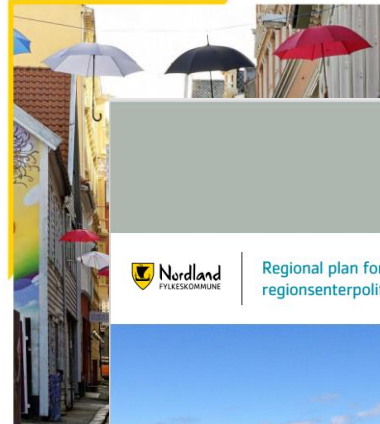
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

Vedtatt ved kongelig resolusjon 20. juni 2023

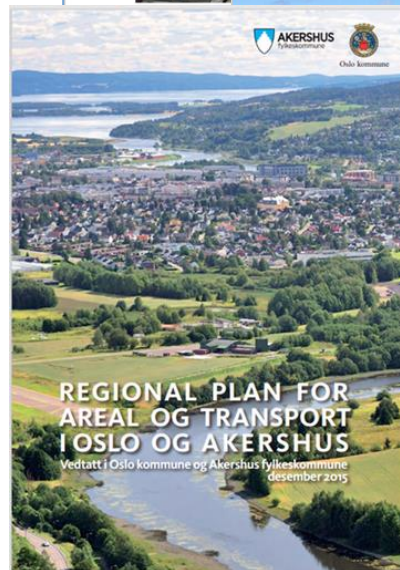
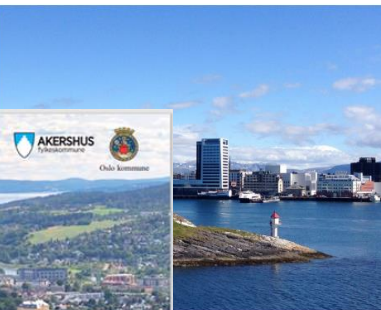

Kommunal- og distriktsdepartementet

Regional plan for attraktive senter i Hordaland
- senterstruktur, tenester og handel

Regional plan for by- og regionsenterpolitikk 2017–2025

REGIONAL PLAN FOR AREAL OG TRANSPORT I OSLO OG AKERSHUS

Vedtatt i Oslo kommune og Akershus fylkeskommune desember 2015

Vår by, vår framtid

Kommuneplan for Oslo 2018

Samfunnsdel med byutviklingsstrategi

Visjon, mål og strategier mot 2040. Vedtatt av Oslo bystyre 30.01.19 (sak 6)

REGIONAL PLANENS SAMFUNNSDEL
JUNI 2015

Kommuneplanens samfunnsdel 2018 2030

Kongsvinger kommune, 27. juli 2018

1 UTRYDDE
FATTIGDOM

2 UTRYDDE
SULT

3 GOD
HELSE

4 GOD
UTDANNING

5 LIKESTILLING
MELLOM KJØNNENE

6 RENT VANN OG GOD
SANITÆRFORHOLD

7 REN ENERGI
FOR ALLE

8 ANSTENDIG ARBEID
OG ØKONOMISK
VEKST

9 INNOVASJON OG
INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIKHET

11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG SAMFUNN

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

13 STOPPE
KLIMAENDRINGENE

14 LIV UNDER
VANN

15 LIV PÅ
LAND

16 FRED OG
RETTFERDIGHET

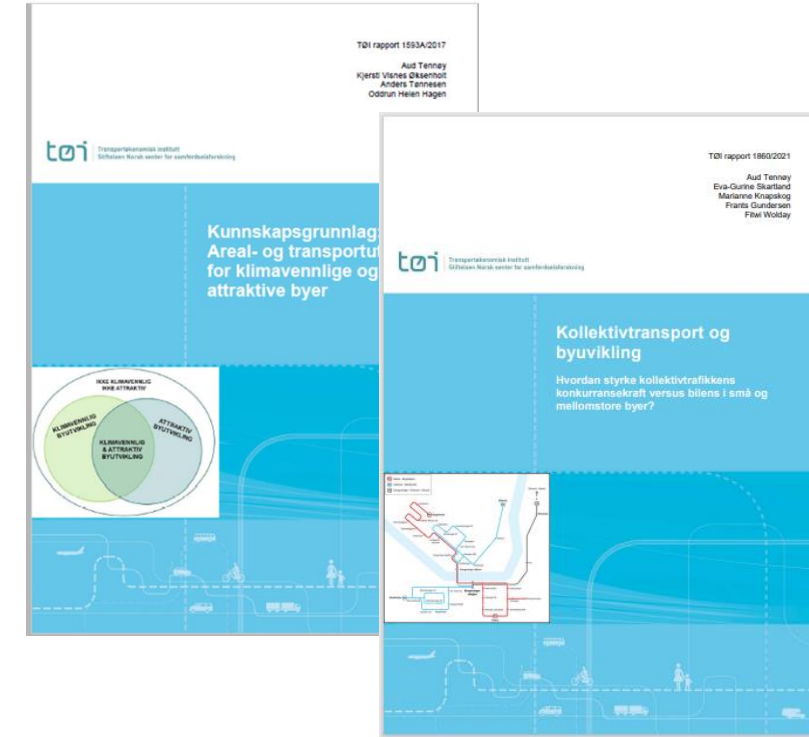
17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

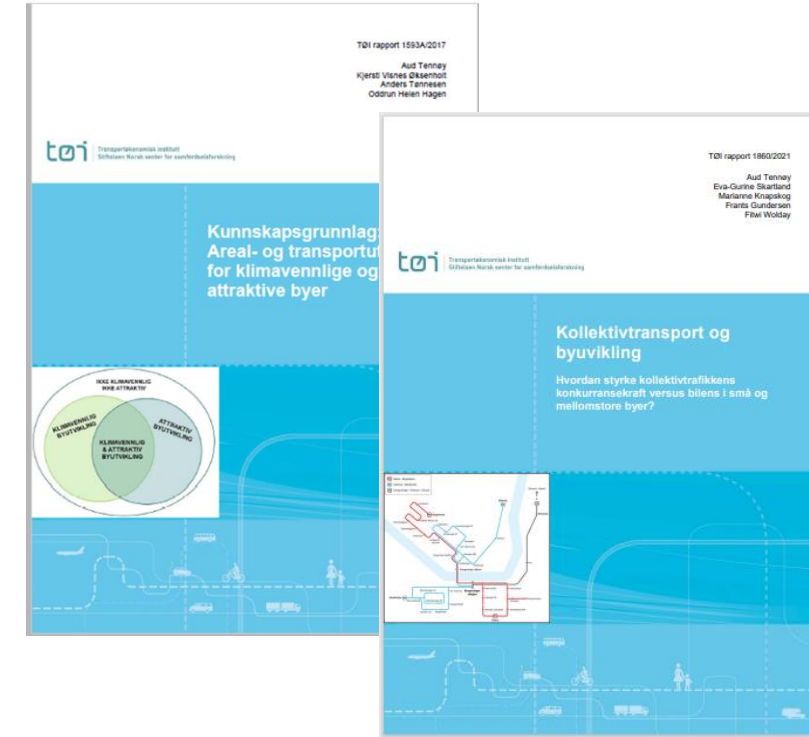
Løsning for å nå målene

- Fortetting og transformasjon i og ved sentrum *i stedet for* fortsatt bilbasert byspredning
- Styrke sentrum
- Legge bedre til rette for sykling og gåing
- Forbedre kollektivtilbudet
- Ikke legge til rette for økt biltrafikk, restriktive tiltak

Løsning for å nå målene

- Fortetting og transformasjon i og ved sentrum *i stedet for* fortsatt bilbasert byspredning
- **Styrke sentrum**
- Legge bedre til rette for sykling og gåing
- Forbedre kollektivtilbudet
- Ikke legge til rette for økt biltrafikk, restriktive tiltak

Agenda

- 9.00-9.10: Velkommen og introduksjon, v/Aud Tennøy, TØI
- 9.10-9.30: Mikrourbanisering i norske tettsteder: Hva det konkret innebærer, prosesser, utfordringer og viktige betingelser for å få det til v/ Marianne Knapskog, TØI
- 9.30-9.50: Mikrourbanisering i Årnes: Hva vi har gjort, hvilke uenigheter og usikkerheter som oppsto i prosessen og hvordan de ble løst, betingelser for å lykkes, kunnskap vi gjerne skulle hatt v/Per Johansen, rådmann Åfjord kommune
- 9.50-10.10: Mikrourbanisering, o.l. i Møre og Romsdal: Hva som gjøres, hvilke usikkerheter og uenigheter som oppstår i prosessene, betingelser for å lykkes, og hva slags (ny) kunnskap som kan være nyttig v/ Grete Kongshaug, Møre og Romsdal fylkeskommune
- 10:10-10:20: Pause
- 10.20-11.20: Gruppediskusjoner: Hvilke erfaringer har vi med dette, hvilke usikkerheter og uenigheter oppstår i prosessene, hva slags (ny) kunnskap kan være nyttig?
- 11.20-11.50: Presentasjon fra gruppene, diskusjon i plenum
- 11.50-12.00: Avsluttende kommentarer, takk for i dag!

Gruppediskusjoner: 10.20 –11.20

- I gruppene – diskutere:
  - Hvilke erfaringer vi har med mikrourbanisering o.l.
  - Hvilke usikkerheter og som uenigheter oppstår i prosessene og hvordan disse løses (eller ikke)
  - Hva slags (ny) kunnskap som kan være nyttig når man holder på med dette
- Oppsummer i PP (under) – send til ate@toi.no
- Gruppene presenterer 5 min. hver i plenum, diskusjon (11.20 – 12.00)
- SMART: Bestem først hvem som skriver PPene og presentere i plenum!
- Vi ber de som ikke skal delta i gruppediskusjonene om å logge seg av nå, og så heller logge på igjen til plenumsdiskusjonen (samme lenke)